

Verslag gespreksavond Ieper

Pax Christi Vlaanderen en de Vredesweekpartners roepen lokale besturen op om werk te maken van veilige, inclusieve en duurzame steden en gemeenten met weerbare en veerkrachtige gemeenschappen. Met de gemeenteraadsverkiezingen voor de deur organiseerden de Stad Ieper en Pax Christi een gespreksavond in Ieper om na te gaan hoe de Stad Ieper op een integrale manier met nieuwkomers kan omgaan, hen kan begeleiden en betrekken.

De avond werd ingeleid door Jozef De Witte, voormalig directeur van het Belgisch Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding en 11.11.11. Na zijn toelichting over de thematiek gingen drie groepen aan de slag. Samen bespraken ze wat hen was bijgebleven maar eveneens wat er reeds in Ieper gebeurd. Vanuit die kennis werd tot slot nagedacht over hoe de stad Ieper werk kan maken van een diversiteitsbeleid. Deze ideeën en aanbevelingen werden op het einde van de avond in groep gedeeld.

Vleeshuis Ieper, Boomgaardstraat 3 - 7, 8900 Ieper

25 september 2018 - 20.00

Keynote: Jozef De Witte

‘Probleem van meerdere identiteiten’ in perspectief. Jozef De Witte is zelf West-Vlaming van geboorte maar woont nu reeds lang in Brabant. Zodus voelt hij zich zowel West-Vlaming als Brabander, en is hij loyaal aan beide streken. Waarom zou daar anders naar gekeken moeten worden bij bijvoorbeeld. Marokkanen die in België. Ook zij kunnen beide identiteiten hebben, zonder dat ze afbruik doen aan het Belg zijn.

1. Migratie

- Migratie is van alle tijden
- Er wordt (onterecht) onderscheid gemaakt:
 - Nederlanders en Fransen: geen probleem.
 - Polen, Bulgaren, ...: ligt al moeilijker
 - Marokko, Turkije, Eritrea, Syrië, ...
 - Vluchten bij oorlog hier wel ok; bij oorlog elders niet
- Slechts 10% van de migranten zijn vluchtelingen/transmigranten/...
- Migratie is een feit, je kan er eigenlijk niet voor of tegen zijn. Wat wel noodzakelijk is, is het volgende
 - Je moet er wel een beleid rond maken. Er worden acties ondernomen maar een overkoepelende visie ontbreekt.
 - Beleid moet er op gericht zijn dat de voordelen vergroten en de nadelen verkleinen
 - Beleid is geen statisch gegeven, het is iets dat steeds in verandering is. Men moet kunnen inspelen op de veranderende context.
- We moeten de ‘truuk met Europa’ overdoen. Meer dan dertig jaar geleden was het ondenkbaar dat personen zich vrij konden voortbewegen van Portugal naar Roemenië. Investerings in ‘achtergestelde’ regio’s laten de ongelijkheid afnemen. Vrij verkeer van personen geeft meerwaarde en is niet problematisch.

Een belangrijke oorzaak van migratie is immers de ongelijkheid in de wereld. Mensen migreren niet zomaar. De economische machtsverhoudingen moeten veranderen. Wie zijn wij om mensen recht ontzeggen om op gelijke manier van de aardbol te genieten. Kunnen we de 'truuk met Europa' daarom niet overdoen op wereldschaal?

- Beleid moet gestoeld zijn op 4 pijlers:
 - Visie (vrij verkeer van mensen wereldwijd)
 - Rechtenbenadering
 - Tools/middelen
 - Evidence based: meten is weten! (iets wat Canada en Zweden zeer sterk op inzetten. Zo is de impact van het migratiebeleid duidelijk en kan het op gepaste manier bijgestuurd worden indien nodig)

2. Integratie of neen, participatie!

- Integratie is éénrichtingsverkeer, participatie impliceert tweerichtingsverkeer. We zien dat ook in ons eigen leven: Als er iemand nieuw in een vereniging komt of een nieuwe leerling in de klas, dan ligt het niet enkel aan die ene persoon of zij/hij deel wordt van de groep. Het is ook de taak van de groep om de 'nieuwkomers' uit te nodigen, de hand uitsteken om mee te doen.
- Het geld dat daarvoor nodig is, is een investering en geen kost.
- Participatie en niet segregatie, dat werkt nooit. Ook geen assimilatie, dat is een illusie. Het blijft tot slot van rekening een wisselwerking waarbij participatie centraal staat.
- Fout uitgangspunt: eerst moet je waarden en normen respecteren en dan mag je participeren. Dit idee staat trouwens in schril contrast met de positieve connotatie die we geven aan creativiteit. Bij slaafse navolging aan wat er bestaat zou er nooit innovatie zijn.
- MAAR steeds binnen de grenzen van de rechtstaat. Mensen hebben recht op andere opinies. De grens ligt bij de wet; dat zijn afspraken voor wat je in daden wel en niet mag doen. Het samenleven is gestoeld op de daden die je al dan niet mag stellen, niet op jouw persoonlijke mening.
- Er zal altijd diversiteit zijn

3. Gelijke kansen

- Mensenrechten: we zijn gelijk in rechten en waardigheid, net omdat mensen verschillen en recht hebben op verschillend zijn
- Rechten heb je, je moet die niet krijgen. Je kan die dus ook niet geven aan mensen. Ze zijn onvervreemdbaar. De staat kan je dus geen rechten geven aan mensen; de staat moet de rechten die mensen hebben beschermen.
- Geen discriminatie op vlak van geslacht/ras-huidskleur/geloof of levensbeschouwing/seksuele geaardheid/handicap of leeftijd
- We merken een zekere laksheid bij de overheid.
- Hoe hierop inzetten?
 - Individuele maatregelen kunnen goed zijn, maar werken niet voor iedereen
 - Groepsbenadering gaat voorbij aan de veelzijdige noden en creëert een wij/zij-gevoel
 - Het antwoord ligt bij universal design: bij alles wat je doet nadenken over wie zal kunnen participeren en wie niet. Enkele voorbeelden
 - feestdagen: veel van de wettelijke feestdagen zijn gelinkt aan katholieke feestdagen. Sommigen zijn verbonden aan ritmes in onze maatschappij

(voorbeeld kerstmis), maar andere zouden vrij te kiezen kunnen zijn (vb 15 aug); dan kunnen vb moslims die dat gebruiken voor vb offerfeest

- verkeersborden bebouwde kom is met kerk. Dat mag, maar we moeten ons ervan bewust zijn dat het niet neutraal is
- reglement: altijd toetsen hoe inclusief het is. Werkt dat voor iedereen?
- We moeten er naar streven dat mensen geen uitzonderingen moeten vragen.

Bespreking in groep

Samenstelling: mensen uit verschillende hoeken: vredesfonds, schepencollege, hulpverlening, onderwijs, maar steeds ook uit interesse in het thema. Drie groepen werden gevormd.

Deze uitspraken/invallshoeken blijven bij:

- 4 pijlers: visie, rechtenbenadering, tools en meten
- Mensen HEBBEN rechten. Confronterend om te beseffen hoe we in ons leven, en binnen de hulpverlening vaak toch voorwaardelijk gewerkt wordt.
- Bij alles de vraag stellen: "werkt dat hier voor iedereen"? Toepassen van de principes van universal design is nodig.
- Bevestiging van het recht op verschil; ons niet verliezen in eindeloze discussies; de afspraken zijn al vastgelegd in wetten. Maw: niet oordelen over anderen, van veel minder dingen een probleem maken of onze visie opdringen. 1 bedenking: niet alles wat mens/dier/milieu schaadt is opgenomen in de wet.
- Komaf met het woord integratie, een term die heel veel frustratie oproept en waar mensen veel verschillende dingen onder verstaan. De nadruk op participatie, mensen oproepen om deel te nemen is veel concreter en positiever.

Wat gebeurt er al in Ieper?

- Vredesfonds gaat veel verder dan herdenking van de oorlog. Bij de selectieprocedure worden de leerlingen uit Ieper actief betrokken, ze worden hierbij in contact gebracht met leerlingen uit andere landen
- Stadsbib: op de koffie bij Achmed, Andrej en ... praattafel
- Werkgroep in het onderwijs BIZ (budget in zicht)
- Armoede-ambtenaar (voor de meest kwetsbare groepen), zet ook in op bewustwording
- Ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting
- Er gebeurt veel, maar vaak niet specifiek voor de doelgroep. En vaak enkel vanuit vrijwilligers zonder steun vanuit de stad Ieper.
- Logopedie in scholen voor taalarme kinderen (opgelet, vaak zijn ze taalrijk)

Ideetjes?

- Nadenken binnen eigen (sociale) organisatie: Hoe inclusief werken we? Waar liggen drempels en verwachtingen? Eventueel ruimte maken voor intervisie
- Het uitwerken van een echt diversiteitsbeleid (met ambtenaar), om initiatieven te verzamelen (niet over te nemen) en eventueel nog nieuwe dingen op poten te zetten. Je moet eerst zicht krijgen op hoe groot het probleem of de mogelijkheden zijn.
- Ambtenaren aan het loket ook opleiden om te kunnen omgaan met diversiteit. Leren hoe men bepaalde groepen op gepaste manier kan toeleiden.
- Het is geen oproep om meer acties specifiek voor deze doelgroep uit te werken; maar wel om ze mee te nemen in alles + drempels weg te werken.
- Specifiek beleid vraagt ook middelen
- De vrijwillige initiatieven die zijn ontstaan ondersteunen, eventueel ook financieel.

- Rond taalverwerving is het misschien wél zinvol op specifiek voor deze doelgroep dingen uit te werken
- Uitdragen van de VISIE “iedereen leper”
- Het mag best wat meer aan bod komen in de verkiezingspropaganda
- Er moet ook werk gemaakt worden van racisme en het minimaliseren van racisme. Dat gaat over de cultuur en de maatschappij, dus ligt niet volledig in handen van lokaal bestuur
- Stijl van het bestuur aanpassen naar een stijl waaruit blijkt dat men uitgaat van alle leperlingen en van diversiteit als iets positiefs
- Nog meer plaatsen om elkaar te ontmoeten; inzetten op mix
- Betere communicatie naar alle mogelijke doelgroepen. Werkpunt van maken

Uitkomst:

- Diversiteit moet thema zijn bij volgend bestuur. Integraal meenemen door het beleid heen. Bestuur nodigt al zijn burgers uit tot participatie.